

Nr 156.

Ankom till riksdagens kansli den 5 maj 1939 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag till kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond, avseende socialdepartementets verksamhetsområde.

(3:e avd.)

Statens allmänna fastighetsfond.

1:o) **Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus.** Beträffande ifrågasvarande anslag (bilaga 3, punkt 1 av det vid statsverkspropositionen under kapitalbudgeten fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed anmäles.

2:o) **Förvärvande av Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 2—4, av förenämnda utdrag av statsrådsprotokollet), att till Förvärvande av Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 729 500 kronor.

Genom beslut av 1938 års riksdag bemyndigades Kungl. Maj:t att med föreningen Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka träffa avtal om statens övertagande av anstalten från och med den 1 juli 1939. Därvid förutsattes, att staten skulle inträda i alla föreningen såsom ägare av anstalten tillkommande rättigheter och skyldigheter i avseende å den egendom, som övertogs av staten, innebärande bland annat, att staten skulle ikläda sig betalningsansvaret för vissa föreningen åvilande skulder. Frågan om sättet för regleringen av dessa skulder ur budgetteknisk synpunkt gjordes icke till föremål för behandling vid 1938 års riksdag utan avsågs skola prövas senare.

Enligt ett i anledning härav genom medicinalstyrelsen träffat preliminärt avtal överlåter föreningen till kronan med full äganderätt Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka, omfattande ett antal fastigheter, som närmare angivas i avtalet, ävensom alla till anstalten hörande inventarier och annan föreningen tillhörig lösegendom. Kronan övertager däremot betalningsansvaret för föreningens samtliga skulder. Tillträde förutsattes ske den 1 juli 1939.

Fastigheternas areal uppgår till sammanlagt något mer än 46 hektar, därav i jordbruksdrift cirka 28 hektar och i trädgårdsdrift cirka 1,4 hektar. Samt-

liga byggnader hava vid värdering beräknats äga ett värde av 936 000 kronor. Yttre och inre inventarier bokfördes vid 1937 års ingång till ett värde av 137 832 kronor.

Till Vilhelmsroföreningen har staten från fonden för låneunderstöd utlämnat räntefria lån å tillhoppa 310 000 kronor. Nämda belopp har täckts av andra statsinkomster än lånemedel och blivit föremål för indirekt avskrivning i samband med den per den 30 juni 1938 genomförda regleringen av statens förmögenhetsställning.

Därutöver beräknas föreningens skulder — bortsett från en skuld å 2 000 kronor till en fond för kyrkans restaurering — vid tidpunkten för statens övertagande av anstalten komma att uppgå till 729 500 kronor. Den totala kostnaden för staten skulle sålunda utgöra 1 039 500 kronor.

Riksräkenskapsverket har i avgivet utlåtande förordat, att värdet å själva marken med jordbruksbyggnader redovisades såsom tillgång för domänfonden samt att förefintliga anstaltsbyggnader upptoges till redovisning å statens allmänna fastighetsfond och därvid hänfördes till medicinalstyrelsens delfond. Den del av Vilhelmsroanstalten, som skulle redovisas å domänfonden, syntes böra överföras till denna fond över fastighetsfonden. Vid ett sådant förfarande kunde det för anstaltens övertagande erforderliga investeringsanslaget i sin helhet anvisas under rubrik »Statens allmänna fastighetsfond». Det belopp, som svarade mot föreningens kapitalskuld till statsverket, borde omföras till fastighetsfonden från fonden för låneunderstöd.

Departementschefen har i anslutning till riksräkenskapsverkets förslag förordat, att Vilhelmsroanstaltens lantegendom redovisas under domänfonden samt att för egendomens förvärvande ett anslag å 729 500 kronor uppföres under rubriken Statens allmänna fastighetsfond.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hem- *Utskottet.*
ställer utskottet,

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Förvärvande av Vilhelmsro anstalt för fallandesjuka* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 729 500 kronor.

3:o) **Inköp av mark för vanförestalten i Härnösand.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 4—6, av förenämnda utdrag av statsrådsprotokollet), att till Inköp av mark för vanförestalten i Härnösand för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 24 000 kronor.

Vanförestalten i Härnösand äges av staten, men drives av föreningen för bistånd åt vanföra i Norrland.

Kungl. Maj:ts förslag avser att för anstaltens räkning möjliggöra inköp

av ett markområde av omkring 6 000 kvm, vilket i nordväst gränsar till anstaltens nuvarande tomt. Ett förvärv av detta område anses erforderligt för att trygga möjligheterna för en eventuell framtida utvidgning av anstalten.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Inköp av mark för vanförestalten i Härnösand* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 24 000 kronor.

4:o) **Uppförande av nybyggnad för statens institut för folkhälsan.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, sid. 6 och 7, av förenämnda utdrag av statsrådsprotokollet) att till Uppförande av nybyggnad för statens institut för folkhälsan för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

I proposition nr 139 till 1938 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag till inrättande av ett statens institut för folkhälsan. Därvid förutsattes, att för institutet skulle under de närmaste åren uppföras en byggnad å den för karolinska institutets hygieniska avdelning reserverade delen av det s. k. Norrbackaområdet i Solna socken. Kostnaden för denna byggnad uppskattades till i runt tal 1 800 000 kronor. Av detta belopp har riksdagen å kapitalbudgeten för löpande budgetår såsom reservationsanslag anvisat 100 000 kronor.

För budgetåret 1939/40 beräknas ett belopp av 1 100 000 kronor vara erforderligt för byggnadsföretagets fullföljande. Emellertid har »The Rockefeller Foundation» beslutat bidra med ett belopp intill 1 000 000 kronor till täckande av ungefär halva kostnaden för nybyggnadens uppförande och utrustning. Av detta belopp beräknas omkring 600 000 kronor kunna disponeras nästa budgetår. Statens andel i kostnaden för byggnadens uppförande under sagda budgetår skulle sålunda kunna begränsas till (1 100 000 — 600 000) 500 000 kronor.

Utskottet. Utskottet, som med tillfredsställelse konstaterat, att bidrag till inrättandet av ifrågavarande institut kan förväntas inflyta från »The Rockefeller Foundation», har icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet för ifrågavarande ändamål under nästa budgetår. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Uppförande av nybyggnad för statens institut för folkhälsan* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

5:o) **Uppförande av nybyggnad för statens sjuksköterskeskola.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 5 av förenämnda utdrag av statsrådsprotokollet) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

6:o) **Anordnande av ny landsfiskalsbostad i Föllinge distrikt.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, sid. 7—10 av förenämnda utdrag av statsrådsprotokollet), att till Anordnande av ny landsfiskalsbostad i Föllinge distrikt för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor

Kungl. Maj:ts förslag avser uppförande på statens bekostnad av en tjänstebostad i Föllinge kyrkby åt landsfiskalen i Föllinge distrikt, Jämtlands län. Å nämnda ort, som av vederbörande länsstyrelse anses vara den enda tänkbara stationsorten för landsfiskalen i distriktet, finnes icke någon för denne lämpad bostadslägenhet. Distriktet har till stor del karaktär av ödemarksområde. Bostaden avses innehålla ett expeditjonsrum samt fem bostadsrum och kök jämte andra erforderliga utrymmen.

Med hänsyn till de speciella förhållanden, vilka äro rådande inom Föllinge landsfiskalsdistrikt, finner utskottet i likhet med departementschefen motiverat, att på statens bekostnad anordnas en tjänstebostad för landsfiskalen i distriktet. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Anordnande av ny landsfiskalsbostad i Föllinge distrikt* för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

Stockholm den 5 maj 1939.

På statsutskottets vägnar:

C. P. V. GRÄNEBO.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 155.